

Statnett firmapost@statnett.no
Håkon Borgen hakon.borgen@statnett.no
Grete Westerberg Grete.Westerberg@statnett.no

Kopi:
OED
Mørebenken
Møre og Romsdal fylkeskommune

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler	Dato
2021/		Ellen Engdahl	19.03.2021

Konseptanalysen for fremtidig kraftforsyning til Nordmøre og Romsdal må omfatte utredning av alternativ 5 og 6, – på lik linje med øvrige alternativ

Statnett leder den pågående utredningsprosessen for å komme frem til en langsiktig kraftløsning for nytt forbruk og forsyningsikkerhet for Nordmøre og Romsdal. Arbeidet er organisert i et prosjekt med navnet Næring & Nett på Nordmøre og Romsdal (N2NR) hvor energiselskapene deltar i arbeidsgruppen. Vi setter pris på at Statnett har tatt initiativet til denne prosessen som en erkjennelse av at kraftnettet i Nordmøre og Romsdal er svakt og utgjør en begrensning for både samfunns- og næringsutviklingen.

Statnett påpeker at utredningen gjøres på bakgrunn av samfunnsøkonomiske prinsipper. Statnett sitt samfunnsoppdrag er «Statnett har ansvar for å utvikle og drifte kraftnettet slik at det til enhver tid møter kravene som samfunnet har til energisektoren». Statnetts rolle er bl.a. «Å tilby alle aktører tilgang til sentralnettet på like vilkår», www.statnett.no. Samfunnets krav til energisektoren er en konsekvens av kraftbehov og ønsket samfunnsutvikling på lokalt, regionalt og nasjonalt politisk nivå. Regjering og Storting skisserer store muligheter og gode forutsetninger for betydelig økning i fremtidig verdiskaping fra kysten og havet. Nordmøre har forutsetningene for å bli et sentralt nav i denne utviklingen, gitt tilstrekkelig og sikker kraftkapasitet.

Frem mot sommeren planlegger Statnett å gjøre et konseptvalg for krafttilførselen i vår region for de neste 60 år. Da er det viktig at valgt konsept er omforent i regionen den skal være for og unngå at det legges et grunnlag for stadige omkamper. Det grønne skiftet, klimakrav, fornybarsamfunnet og batteriteknologi betyr omfattende elektrifisering av nærings-, transport- og samfunnsnivå, og det er i dag en umulig oppgave å forutsi hvilke kraftbehov som nye fremtidige næringer og andre samfunnstiltak vil ha i et så langt perspektiv. Vi ser at denne utviklingen går raskt, og det kommer stadig oftere inn nye engasjement og prosjekt som vi ikke har forutsett og som det må tilrettelegges for. Fremtidig nettkapasitet er også sentralt som infrastruktur for å utløse ny grønn kraftproduksjon, eksempelvis ny vindkraft både på land (Smøla Vindpark er 20 år og det ligger til rette for utvidelse) og offshore vind, samt offshore solceller mm.

Vi mener at følgende forutsetninger må ligge til grunn for valg av konsept og den videre prosessen;

- Alle er enige om at det er viktig å sikre reservekraft til Fræna og ut til Ormen Lange.
- Det må sikres like rammebetingelser for hele regionen. Det betyr likhet både i krafttilgang og i etablerings- og driftskostnader.
- Ny kapasitet må ta høyde for høy prognose for forbruksplaner både i Nordmøre og Romsdal.
- Kysten og havet vil være grunnlaget for en stor del av Norges fremtidige verdiskaping, og tilstrekkelig med energikapasitet må være udiskutabelt for at denne verdiskapingen blir en del av det grønne skiftet.
- Valgt konsept må kvalitetssikres med myndighetsbehandling gjennom offentlig høring. Vi mener at det ikke er tilstrekkelig å vise til ekstern kvalitetssikring fra 2015. Nye behov er kommet til siden da som igjen åpner nye muligheter for andre alternative nettløsninger for å forsyne både Nordmøre og Romsdal.

I dialogmøtet i januar opplyses det, ganske overraskende, at alternativene 5 og 6 ikke utredes videre. Det gis ikke annen begrunnelse enn at alternativene innebærer «lang ledetid, store investeringskostnader og miljøinngrep. Risiko for overinvestering i forhold til usikker forbruksutvikling». Både kommunene og næringslivet på Nordmøre og i Romsdal, energiselskapene i Nordmøre og Romsdal samt Møre og Romsdal fylkeskommune er samstemte i at disse alternativene må utredes videre på lik linje med de øvrige utvalgte konseptene.

Fræna kan forsynes med 420 kV via ytre (alt. 3 sjøkabel), indre (alt. 2 på land), fra nord (alt. 6 langs kysten via Tjeldbergodden) og alternativ 5 fra Surnadal via Kristiansund.

Vi mener at alle tre hovedretningene (ytre, indre og fra nord) i tilstrekkelig og lik grad må belyse konsekvensene av:

- Hvilke laster og produksjon kan den valgte løsningen ta opp i seg?
- Hva er kostnaden både økonomisk og for miljøet?
- Hvilket nett kan saneres med å bygge nytt nett?
- Hvilket alternativ er mest skalerbart?
- Hvordan er tidsperspektivet i forhold til realisering?

Hvorfor må alternativ 5 og 6 utredes videre?

- Utfordringer og muligheter er for lite utredet til at alternativene ikke tas med videre. Vi er overbevist om at det er behov for en forsterket utredning av mulige fremtidige kraftbehov på Nordmøres.
- Oppfylle Samfunnsoppdraget om å tilby aktører tilgang til sentralnettet på like vilkår.
- Vil gi likere rammebetingelser for hele regionen, med tilgang til 420kV for et større område.
- Kombinerer en løsning med full reserve til Fræna samtidig som det er mulig å tilknytte alt forbruk i høy prognose innenfor N-1 forsyningsikkerhet både på Nordmøre og i Romsdal.
- Foreslått alternativ med tiltak innenfor 132kV for Nordmøre skaper usikkerhet for fremtidig kapasitet, samtidig som investeringer på regionalnettet vil være en konkurranseulempe ved at nytt kraftforbruk påføres økte kostnader gjennom mulige anleggsbidrag og økt nettleie. Det er en uholdbar situasjon for regional vekst og utvikling.

- Nordmøre har en strategisk god geografisk lokalisering for fremtidige satsingsområder og det er investert tungt i infrastruktur som er godt tilrettelagt for å betjene ny næringsvirksomhet.
- Gammelt nett med 66kV og 132kV kan saneres og areal fristilles.
- Vil forenkle nettstrukturen og legge grunnlag for en robust løsning som kan ta opp i seg både forbruk og produksjon.

Kommunene på Nordmøre forventer at alternativ 5 og 6 utredes videre på lik linje som de videreførte konseptene fra dialogmøtet 12. januar 2021.

Med vennlig hilsen

Kjell Neergaard
Ordfører Kristiansund
leder (sign.)

Ingrid O. Rangønes
Ordfører Averøy
nestleder (sign.)

Hanne-Berit Brekken
Ordfører Aure
(sign.)

Knut Sjømæling
Ordfører Gjemnes
(sign.)

Svein Roksvåg
Ordfører Smøla
(sign.)

Ståle Refstie
Ordfører Sunndal
(sign.)

Margrethe Svinvik
Ordfører Surnadal
(sign.)

Ingrid Waagen
Ordfører Tingvoll
(sign.)

** Nordmøre IPR ble konstituert 3. september 2020 og er en videreføring av Orkidé – Nordmøre Regionråd som det politiske samarbeidet mellom Aure, Averøy, Gjemnes, Kristiansund, Smøla, Sunndal, Surnadal og Tingvoll.*